

Den kommende Skolelovgivning.

Hr. Arvin gjorde Rede for nogle af de pædagogiske Kredsstrømninger, der er oppe i Tiden. Og for at bevise, at han havde Fødderne paa fast Grund, vilde han tage sit Udgangspunkt i det lille Fritidsværksted, der er blevet indrettet ved den frederiksborgske Kommuneskole, som han leder.

Første Gang en Dreng hører den lystige Ringen fra et Ringeapparat, han selv har lavet, faar han ikke blot den almindelige Lykkefølelse, der følger med fuldent Gerning, men han faar tillige Respekt for sine egne Evner, for Orden og Nøjagtighed. Han faar Lyst til at udnytte sin Tid og Evner. Drengen kommer til at elske et saadant Ringeapparat, og der er ikke Tale om, at han vil sælge det. Det er ganske forbavsende, hvad man kan lære en Dreng om Magnetisme og Elektricitet under et saadant Arbejde, og den Lærdom gaar ham i Blodet. Oplysningen kommer ligesom til at begynde *indefra*.

Det er netop det, det kommer an paa, at faa de indre Kræfter i Bevægelse. — Men hvordan faar man bedst de indre Kræfter i Bevægelse?

Det er Opdragelsens Kunst, og allerede Rousseau saa for 150 Aar siden, at al Opdragelseshemmelse bestaar i at mage det saa, at Aand og Legeme gennem gensidigt Arbejde skaffer hinanden friske Kræfter.

Hvordan faar vi nu denne Teori ud i Praksis?

De mest revolutionære Pædagoger som f. Eks. Dr. Maria Montessori kræver absolut Frihed for Barnet. Opdragerens Opgave er her nærmest at forsyne Eleverne med de rette Midler til at dyrke deres Interesser og bringe dem over de døde Punkter.

Vore Skoler er tilbøjelige til at gøre lige det modsatte. Vi lammer Børnens Initiativ, idet vi altid sætter dem i Gang. Vi lader ikke vore Elever selv vælge deres Interesser, men leder og vejleder omtrent hele Tiden.

Friskolen bragte i sin Tid et forfriskende Pust i dansk Skoleliv ved at sætte indre Kræfter i Bevægelse. Den krævede Hjertevarme og satte „det levende Ord“ i Højsædet i Stedet for Hukommelse. Nu staar vi overfor et nyt livgivende Princip: *Arbejdet*. Skolefolk har opdaget, at Børnene ikke blot har Øre og Øjne, men tillige *Hænder*. Det vil blive de tre livgi-

vende Principper: *Det levende Ord, det levende Billede og det levende Arbejde*, der vil skabe Harmonien og Livsfylden i vort Skolearbejde.

I Stedet for at begynde med at lade Børnene læse, skrive og regne, burde man i den første Tid lade dem beskæftige sig med Haandarbejder i Papir, Pap, Ler, Sand og Træ, og saa efterhaanden knytte de forskellige Skolefag til det, som de har frembragt.

Dette at lære Børnene at frembringe er det nye i Tiden.

For den, der er født paa Landet, er det naturligt at opstille de Forhold, et godt Hjem og en god Landsbyskole byder Barnet, som et Skoleideal. Men hvor saadanne Forhold mangler, der har Samfundet af Hensyn til sin egen Fremtid den uafviselige Pligt at skaffe Børnene Surrogater for disse Ting. Efterhaanden som det bliver vanskeligere og vanskeligere for Hjemmet at tage sig fyldestgørende af Børnens Opdragelse, maa Skolen mere og mere blive som det gode Hjem — samtidig med at det foreholdes Hjemmene, at Skolen alligevel kun er en Hjælp til Selvhjælp.

Børnene i Byerne trænger i højeste Grad til sundt legemligt Arbejde, og naar man nu forbyder dem erhvervsmæssigt Arbejde, er det vor Pligt at skaffe dem Erstatning. Vi maa skaffe dem Idrætspladser, Skolehaver og Fritidsværksteder, hvor de kan finde Interesse for Haandens Arbejde, og Læsestuer, hvor de kan finde Tilfredsstillelse for deres aandelige Interesser. Skolen maa i Virkeligheden interessere sig for Børnene, baade før de kommer i Skole og i deres Fritid, ligesom Folkeskolen maa stilles i det rette Forhold til Ungdomsskoleafdelinger. Lykkes det at drage en Del af Børnens Fritidsbeskæftigelse ind under Skolens Organisation, vil man sikkert til Gengæld i langt højere Grad end nu kunne naa til virkelig Frihed og Selvfølelse for de enkelte Elever og faa knyttet den systematiske Kundskabsmeddelelse den interessevækkende Undervisning og den mere individuelle Arbejdsundervisning sammen til et harmonisk Hele.

Den nye danske Enhedsskole (hvor de forskellige Skoleafdelinger staar i organisk Forbindelse med hverandre), som vi forhaabentlig snart vil se virkeliggjort, begynder med *Folke-børnehaven*. Naar Barnet her har faaet opøvet gode Vaner, har lært at

lege og bruge sine Sanser, vil Arbejdet i *Grundskolen* (6—10 Aar) forme sig naturligere. Den næste Afdeling er *Mellemskolen*, som gaar til 14 Aar (ikke som nu til 15 Aar). Den bør efter Elevernes Betingelser deles i en mere *praktisk* og en mere *teoretisk* Afdeling. Den 3. Afdeling er *Ungdomsskolen*, der falder i 3 Rækker: 1) *Fagskolen*, der bygger paa den praktiske Mellemskole (14—18 Aar). 2) *Realskolen* (14—16 Aar) med medfølgende Etatsskoler (16—18 Aar). 3) *Gymnasiet* (14—18 Aar). De to sidste bygger paa den teoretiske Mellemskole.

Taleren stillede nu det Spørgsmaal: Kan vi gennemføre „det levende Arbejdes“ Princip? Det er det, som vi nu maa lade den store Skolekommission besvare.

Vi har haft mange dygtige Skolefolk her til Lands, hvis Idéer man har lagt til Grund for Reformarbejde andre Steder, hvor man bedre kan organisere; men herhjemme støttes den Slags Mennesker næsten aldrig.

Det er *pædagogisk Organisation*, vi trænger til.

Danmarks Lærerforening har an søgt Staten om Hjælp til et saadant pædagogisk Samarbejde. Det Andragende kunde desværre ikke bevilges. Nu haaber vi, at det maa lykkes den store Skolekommission ikke blot at bringe *Fasthed* i vor Skole men tillige *Bevægelsesfrihed*, saa at den kan bringe hele vort Opdragelsessystem frem i første Række.

Skoleinspektøren sluttede med at udtale det Ønske, at vi paa Grundpillerne i den gamle Skole: Flid, Orden og Præcision og med Bibeholdelse af det levende Ords vækkende Magt maa faa Held til at opbygge en *Arbejdets* Skole, hvorfra der kan udgaa en arbejdslysten og viljestærk Ungdom.

Formanden bragte paa D. K.s Vegne Skoleinspektør Arvin en varm Tak for Foredraget; man mærkede hans glødende Interesse for sin pædagogiske Gerning og hans reformatorske Iver. Margrethe Petersen er som Medlem af Fællestyrelsen én af vore egne og offentligt takker man jo ikke sine egne, hvor højt man end beundrer dem.

Diskussionen.

Karen Johansen, Holstebro, takkede for de mange Tanker, Foredragsholderen havde udkastet, men ankede over, at Spørgsmaalet kun var blevet